

SANASTOA S2- JA VALMISTAVAAN OPETUKSEEN

Elina Virtanen ja Saara Vuorialho
Kohti kieli- ja kulttuuritietoista toimintakulttuuria - välitehtävä
24.3.2023

LÄHTÖKOHTIA - KIELITIE TOISUUS, TOIMIJOIDEN YHTEISTYÖ JA YHTENÄINEN KOULUPOLKU

- Opetuksen kokonaisuudessa oppilaiden erilaiset **kielitaustat ja monikielisyys** ovat voimavara (Pops, 2014)

→ oman äidinkielen huomioiminen edistää oppimista ja tukee identiteetin kehittymistä (Oph, 2016; eNorssi)

- Valmistavaan opetukseen osallistuvat kaikki koulussa toimivat henkilöt

→ *“Jokaisella oppiaineella on oma kielensä...Kielitietoisessa koulussa jokainen aikuinen on kielellinen malli ja myös opettamansa oppiaineen kielen opettaja”* (Pops, 2014, 28.)

- Lähtökohta: valmistava opetus on yksi välivaihe oppilaan koulupolulla ja siirtymä perusopetukseen on yksi nivelvaihe tällä polulla

→ Perustelu suunnitelmalliselle ja systemaatiselle **yhteistyölle** alusta alkaen

→ Kielitietoisuuteen kuuluvat myönteinen vuorovaikutus ja yhteistyö eri toimijoiden välillä (mm. koulu ja koti, opettajat, oppilaat) (Salo, 2020).

Käytännössä yksi keino toteuttaa kielitietoisuuden, yhteistyön ja yhtenäisen koulupolun näkökulmaa on rakentaa sanastoja keskeisistä käsitteistä ja sanoista

→ Oppilaantuntemuksen + valoluokan asiantuntemuksen + perusopetuksen opettajan asiantuntemuksen hyödyntäminen

- **Sanastoja** voidaan rakentaa etukäteen yhteistyössä oppilasta opettavien opettajien ja oppilaan kanssa → oppilas voi tehdä sanastoja myös itsenäisesti ennen oppitunteja tai niiden edetessä (ks. esim. Kuukka.)
- Keskeisiä käsitteitä voidaan luovuttaa etukäteen oppilaalle ja s2/valo-opettajalle. Niiden opiskelu ja läsnäolo opetuksessa luovat opetukseen rakennetta ja selkeyttä, mitkä edistävät oppimista (eNorssi; Kuukka.)
- Muokattavat sanastot mahdollistavat oppilaiden yksilöllisen tilanteiden huomioimisen → hyvä oppilaantuntemus on opetuksen ja kielitietoisuuden opettajan taustalla (eNorssi)

TAVOITTEET

1. Oppilaiden sanavarastojen kehittymisen ja toiminnanohjauksen tukeminen
2. Kuvasanastojen rakentaminen yhteistyössä eri oppiaineisiin (käsityön ja kuvataiteen jaksoille)
3. Yhteistyösuhteen rakentaminen ja ylläpitäminen Valo-luokan ja integraatioluokan välillä
4. (Kuvamateriaalin tuottaminen integraatioluokkaan)

TOTEUTUS

1. Yhteistyökeskustelut integraatioluokkien opettajien kanssa → millainen tarve, millainen oppilaiden tilanne, tunneille osallistuminen ja havainnointi (oppilas, opetus, luokkatila...)
2. Materiaalin tuottaminen → palaute opettajalta ja muokkaus
3. Materiaalin käyttöön otto (käynnissä):
 - Läpikäyminen oppilaan kanssa
 - Käännökset ja fraasien opettelu kotitehtävänä (myös vanhempien osallistaminen)
 - Lisäsanaston tuottaminen jakson vaihtuessa/tarpeen mukaan → oppilas aktiivisemmin mukaan?
 - Jakaminen ja päivitysmahdollisuus koko kouluyhteisölle → laajentaminen; "Tyrnävän idea"

KUVIA

MATERIAALISTA

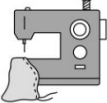

KUVATAIDE = _____

NIMI: _____

Kuva	Käsite/sana	Esimerkkilause	Oppilaan äidinkielellä
	Alusta	Ota alusta ja laita se pöydälle.	
	Työohje	Työohje on kirjoitettu taululle.	
	vesivärit	Maalaa vesiväreillä.	
	pullovärit	Hae pullovärit.	

KÄSITYÖ _____

Nimi _____

Kuva	Sana	Esimerkkilause	Oppilaan äidinkielellä
	ompeelukone	Ompele ompelukoneella.	
	siivota	Siivoa oma paikkasi.	
	kynä	Ota kynä.	
	paperi	Ota paperi.	
	suunnitella	Suunnittele käsityö.	
	kaava	Piirrä kaava kankaaseen.	
	kangas	Valitse kangas.	

KUVATAIDE VÄLINEKUVAT + LINKKI

[Välinekortit luokkaan – Freed.com](#)

Välinekortit luokkaan

Anna Asikainen
5. elokuuta 2022

Pulloväri

Kuppi

Teipit

Vahaliidut

ARVIOINTIA JA KEHITTÄMISAJATUKSIA

- kehittämistehtävän *aiheen valinnan vaikeus*: toisaalta paljon kehitettävää, toisaalta paljon jo tehty
 - integraatio-opettajat tekivät ja tekevät mielellään yhteistyötä
 - tarvitaan säännölliset ajat yhteistyölle integraatioaineiden opettajien kanssa; palaute!
 - olennaiset sanat ja käsitteet jaksojen kannalta sanastoissa
 - käyttöönotto ja hyödyntäminen?
- voisi hyödyntää, opiskella vielä enemmän
- visuaalinen ilme; nyt luettelomainen
 - jäsentäminen otsikoinnilla: esim. verbit, aihealue
 - yläkoulun puolelle jatkossa → korostuu oppiaineen ja sen kielen tuntemus
 - oppilaiden mukaan ottaminen sanastojen rakentamiseen

LÄHTEET

Kielitietoisen opettajan opas. (Toim. Tarja Ruuhonen) eNorssi.
<https://www.enorssi.fi/julkaisut/kielitietoisen-opettajan-opas/mobile/index.html#p=2>. Luettu 15.3.2023.15.3.2023.

Kuukka, I. (n.d). Opas kielitietoiseen opetukseen.
<https://oppiva.omnia.fi/wp-content/uploads/2019/12/Opas-kielitietoiseen-opetukseen-1.pdf>. Luettu 15.3.2023.

Oph (Opetushallitus). 2016. Oma kieli - oma mieli: Oppilaan oma äidinkieli. Informaatioaineistot 2016:6. Helsinki: Opetushallitus.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/179673_oma_mieli_oma_kieli_1.pdf

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2014. Opetushallitus.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/perusopetuksen_opetussuunnitelman_perusteet_2014.pdf Luettu 15.3.2023.

Salo, (2020). Kandidaattivaiheen koulutyöskentely, eHarjoittelu-opintojakson luento. Oulun yliopisto. Kevät 2020.